

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové a soudců Tomáše Langáška a Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **I. H.**, zastoupený JUDr. Karlem Mateřánkou, advokátem, sídlem Rooseveltova 10/9, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 3. 2023, č. j. OAM-41961-18/DP-2022, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 12. 7. 2023, č. j. 77 A 18/2023-54,

t a k t o :

- I.** Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 12. 7. 2023, č. j. 77 A 18/2023-54, **se ruší.**
- II.** Rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 3. 2023, č. j. OAM-41961-18/DP-2022, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III.** Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě a kasační stížnosti ve výši 27 695 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce JUDr. Karla Mateřánky, advokáta.
- IV.** Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalobce požádal o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území ve smyslu § 42a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Uvedl, že manželka pobývá na území České republiky na základě vydané zaměstnanecké karty (stejně jako dříve žalobce) a mají spolu dvě nezletilé děti, které v České republice navštěvují základní a mateřskou školu. Rodina žije společně v bytě, který s manželkou koupili za pomoci hypotečního úvěru a půjčky od žalobcova zaměstnavatele. Žalobce v řízení opakovaně zdůrazňoval, že zamítnutí jeho žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu zajisté vážně ohrozí chod rodiny, včetně schopnosti splácet hypoteční úvěr a půjčku.

[2] Žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku žalobcovu žádost zamítl. Připomněl, že jednou z podmínek vydání povolení k dlouhodobému pobytu je tzv. trestní zachovalost cizince. Tuto podmínku žalobce nesplnil, neboť ve výpisu z evidence rejstříku trestů je zaznamenáno, že žalobce byl pravomocným rozsudkem Okresního soudu Plzeň-město ze dne 11. 7. 2022, č. j. 2 T 57/2022-75, shledán vinným ze spáchání úmyslného trestného činu, přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Tohoto přečinu se žalobce dopustil tím, že řídil motorové vozidlo pod vlivem návykové látky. V době kontroly hlídkou Policie České republiky dne 6. 4. 2022 v 00:25 hod. měl hladinu alkoholu v krvi nejméně 1,26 g/kg a nejvýše 1,32 g/kg. Za uvedený přečin byl žalobci uložen peněžitý trest a trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel.

[3] Žalovaný dospěl k závěru, že za této situace bylo v souladu s § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců ve spojení s § 46 odst. 3 téhož zákona třeba zkoumat, zda důsledky neudělení povolení k dlouhodobému pobytu budou přiměřené důvodům tohoto neudělení. Žalovaný zdůraznil, že naplnění skutkové podstaty trestného činu je samo o sobě velmi závažné, neboť normy trestního práva chrání základní hodnoty. V žalobcově případě se jednalo o úmyslný trestný čin, neboť se požitím alkoholu sám přivedl do stavu, ve kterém při řízení motorového vozidla mohl způsobit značné škody na majetku, ale mohl též ohrozit život nebo zdraví lidí. K dopadům neudělení pobytového oprávnění žalovaný připomněl, že obě žalobcovy nezletilé děti ve věku sedm a devět let pobývají na území České republiky na základě dlouhodobého pobytu za účelem společného soužití rodiny, přičemž nositelem oprávnění ke sloučení rodiny je žalobcova manželka. Na pobytové oprávnění dětí tudíž nemá výsledek řízení vliv. K tvrzené bytové situaci a splácení hypotečního úvěru žalovaný uvedl, že manželka má platnou zaměstnaneckou kartu, je proto výdělečně činná a na žalobci finančně i pobytově nezávislá. Žalovaný současně doplnil, že žalobci nehrozí nucený návrat do země původu na Ukrajinu, neboť s ohledem na probíhající ozbrojený konflikt je občanům Ukrajiny poskytována dočasná ochrana a vízum za účelem strpění pobytu na území České republiky. Uzavřel, že následky neudělení pobytového oprávnění tak nejsou v žalobcově případě nepřiměřené důvodům tohoto neudělení.

[4] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou Krajský soud v Plzni v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. V odůvodnění rozsudku uvedl, že závěr o finanční

pokračování

samostatnosti manželky učinil žalovaný na základě toho, co mu bylo známo a co mu sdělil sám žalobce. Dle krajského soudu žalobci nic nebránilo blíže specifikovat a doložit výši hypotečního úvěru a půjčky, výši splátek a příjmu manželky, případně konkretizovat obavy plynoucí z toho, že manželka bude muset dluhy splácet sama. Krajský soud připomněl, že žalobce zcela pominul také možnost vypomáhat rodině finančně ze země původu. Nezohlednil ani možnou finanční výpomoc ze strany žalobcovy sestry (a její rodiny), které poskytuje ubytování, jak vyšlo najevo v průběhu řízení. Ve vztahu k nezletilým dětem žalobce rovněž dle krajského soudu neuvedl nic konkrétního, z čeho by vyplývala nutnost jeho přítomnosti na území nad rámec běžných poměrů. Dle krajského soudu bylo na žalobci, aby tvrdil a prokázal podstatné okolnosti týkající se jeho soukromých a rodinných poměrů. Krajský soud nadto poukázal na vzájemně si odporující tvrzení žalobce, který na straně jedné nechce bagatelizovat trestnou činnost, které se dopustil, na straně druhé však upozorňuje na to, že hladina alkoholu v krvi byla zjištěna v hodnotě blízké hranici pro rozlišení přestupku a trestného činu. Krajský soud ve shodě s žalovaným rovněž poukázal na možnosti zajištění jiných pobytových titulů a uzavřel, že hrozba zásahu do soukromých a rodinných poměrů žalobcovy rodiny zůstala v daném případě spíše v teoretické rovině. K žalobní námitce, že vízum za účelem strpění není prostředkem, který by řešil dlouhodobý pobyt žalobce na území (neboť je omezeno dobou trvání ozbrojeného konfliktu v zemi původu), krajský soud připomněl, že to byl žalobce, kdo se svým jednáním připravil o možnost vydání dlouhodobého pobytového oprávnění. Nadto upozornil, že pokud žalobce požádá trestní soud o vydání rozhodnutí o osvědčení ve zkušební době, jak deklaroval, bude jeho trestní rejstřík za předpokladu vyhovění žádosti bez záznamu, a tedy překážka nesplnění podmínky trestní zachovalosti pomine. Žalobce poté bude moci požádat také o jiné pobytové oprávnění.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Shodně jako v podané žalobě namítal nepřezkoumatelnost vydaného správního rozhodnutí. V této souvislosti uvedl, že navzdory tomu, že krajský soud nevyhověl námitce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného, není zřejmé, na základě čeho dospěli žalovaný i krajský soud k závěru o finanční nezávislosti stěžovatelčiny manželky a její schopnosti samostatně hypoteční úvěr splácet. To platí i pro závěr krajského soudu o tom, že manželce může se splácením vypomáhat dočasně ubytovaná stěžovatelova sestra, neboť ani její finanční situací se krajský soud v řízení nezabýval. Žalobce v průběhu řízení opakovaně poukazoval na zatížení bytu hypotečním zástavním právem v souvislosti s poskytnutým hypotečním úvěrem. Z potvrzení připojeného k žalobě dle stěžovatele vyplynulo, že měsíční splátka hypotečního úvěru činí 15 046 Kč a stále zbývá doplatit více než 3 500 000 Kč. Hrubý měsíční příjem stěžovatelovy manželky činí přibližně 25 000 Kč a stěžovatelův měsíční příjem se pohybuje přibližně ve výši 60 000 Kč. Ztráta příjmu stěžovatele by se tedy výrazným způsobem projevila na životní úrovni celé rodiny. Žalovaný stejně jako krajský soud měl proto dle stěžovatele postupovat tak, aby dostatečně zjistil skutkový stav věci, a neměl činit nepřezkoumatelné závěry bez náležitých podkladů. Za absurdní označil stěžovatel závěr krajského soudu o možnosti podporovat rodinu finančně ze země původu, kde aktuálně probíhá ozbrojený konflikt a kde je pravděpodobnost nalezení odpovídajícího zaměstnání mizivá.

[6] Stěžovatel dále doplnil, že nepovažoval za nutné podrobněji rozvádět nezastupitelnou roli otce při výchově dvou nezletilých dětí, neboť má za to, že se jedná o notorietu. Dle stěžovatele je zjevné, že negativní důsledky neudělení pobytového oprávnění by ve vztahu k dětem nespočívaly pouze ve formálních souvislostech, tedy ve vlivu na pobytové oprávnění dětí. Stěžovatel setrval rovněž na své argumentaci týkající se nedostatečnosti jiných alternativ ve vztahu k pobytovým oprávněním a nutnosti poměřit závažnost trestné činnosti na straně jedné a intenzitu zásahu do jeho rodinného a soukromého života na straně druhé. Stěžovatel uvedl, že vyjma trestného činu, jehož se dopustil, je osobou bez trestní minulosti, žije spořádaným životem a je nekonfliktní. V návaznosti na vše výše uvedené se proto domníval, že v souzené věci nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav, nebyly náležitě zohledněny individuální okolnosti případu, a přístup žalovaného a krajského soudu je přepjatě formalistický.

[7] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s posouzením krajského soudu a doplnil, že stěžovateli bylo v mezidobí uděleno dlouhodobé vízum za účelem strpění a jeho manželce byl s platností od 7. 8. 2023 povolen trvalý pobyt. Žalovaný upozornil, že v tomto řízení stěžovatelova manželka doložila příjmy v takové výši, že by zjevně byla schopna uživit rodinu sama.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že je důvodná.

[9] Důvodem pro neudělení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny je mj. dle § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců aplikovaného ve spojení s § 46 odst. 3 téhož zákona nedostatek trestní zachovalosti. Za trestně zachovalého se podle § 174 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců *považuje cizinec, který nemá ve výpisu z evidence Rejstříku trestů záznam, že byl pravomocně odsouzen za spáchání trestného činu.* V projednávané věci není mezi účastníky řízení sporné, že stěžovatel tuto podmínku s ohledem na pravomocný odsuzující rozsudek Okresního soudu Plzeň-město ze dne 11. 7. 2022, č. j. 2 T 57/2022-75, nesplňoval.

[10] Citovaný § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců však současně stanoví, že k neudělení pobytového oprávnění z důvodu nedostatku trestní zachovalosti dojde pouze *za podmínky, že důsledky neudělení dlouhodobého víza budou přiměřené důvodu pro neudělení dlouhodobého víza. Při posuzování přiměřenosti ministerstvo přihlíží zejména k dopadům tohoto neudělení do soukromého a rodinného života cizince.* Právě posouzení přiměřenosti důsledků neudělení požadovaného pobytového oprávnění ve vztahu k důvodům takového neudělení je v nyní souzené věci mezi účastníky řízení předmětem sporu.

[11] Dle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.*

pokračování

[12] Přiměřeností zásahu do soukromého a rodinného života se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně zabýval (viz např. rozsudky ze dne 13. 2. 2020, č. j. 7 Azs 192/2019-28, ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012-39, ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 6/2012-29, ze dne 6. 12. 2011, č. j. 8 As 32/2011-60 nebo ze dne 18. 4. 2008, č. j. 2 As 19/2008-75). V této oblasti existuje také bohatá judikatura Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“), která stanoví řadu kritérií pro posuzování souladu zásahů do soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Judikatura ESLP zohledňuje zejména: (1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, (2) délku pobytu cizince ve smluvním státě (3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, (4) existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (5) „imigrační historii“ cizince, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, (6) povahu a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem (viz např. rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 18. 10. 2006, *Üner proti Nizozemsku*, stížnost č. 46410/99, body 57-58, a rozsudky ESLP ze dne 31. 1. 2006, *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, stížnost č. 50435/99, bod 39, či ze dne 28. 6. 2011, *Nunez proti Norsku*, stížnost č. 55597/09, bod 70).

[13] Jak Nejvyšší správní soud vyslovil např. v rozsudku ze dne 26. 10. 2017, č. j. 5 Azs 56/2017-34, nelze čl. 8 Úmluvy vykládat tak, že by stanovoval všeobecný požadavek na respektování volby dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, a nelze ani bagatelizovat zájmy státu, včetně respektování pravidel zákona o pobytu cizinců. Na druhou stranu druhou však musejí být závěry o přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života cizince vždy opřeny o dostatečně zjištěný skutkový stav a komplexní posouzení konkrétní situace té které věci.

[14] Z rekapitulace provedené výše vyplývá, že žalovaný se v odůvodnění rozhodnutí soustředil výlučně na dotčený veřejný zájem (ochranu společnosti před tím, aby se na území státu nezdržovali cizinci, kteří zde spáchali úmyslný trestný čin, za který byli odsouzeni). Z toho pak dovozoval, že spáchání úmyslného trestného činu stěžovatele převážilo nad individuálním zájmem cizince na rodinný a soukromý život. Tento závěr však Nejvyšší správní soud považuje za zjednodušující. Namísto bylo v této souvislosti zkoumat nejen to, že byl trestný čin spáchán, ale také to, o jaký konkrétní trestný čin se jednalo, zda se jednalo o přečin či zločin, zda žadatel naplnil kvalifikovanou skutkovou podstatu, jaká je zákonná trestní sazba či druh trestu a v jaké konkrétní výši byl trest uložen, jakož i to, jak dlouhá doba uplynula od spáchání trestného činu a zda cizinec do doby rozhodnutí o žádosti vedl spořádaný život (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2015, č. j. 7 Azs 285/2014-39, nebo již zmiňovaný rozsudek č. j. 7 Azs 192/2019-31).

[15] Rovněž ostatními shora vyjmenovanými kritérii (dle § 174a zákona o pobytu cizinců a judikatury ESLP) se žalovaný v odůvodnění rozhodnutí nezabýval a pouze obecně shrnul, že stěžovatel má na území manželku a dvě nezletilé děti, kterých se rozhodnutí o stěžovatelově žádosti nedotkne, neboť jejich pobytové oprávnění je odvozeno od stěžovatelovy manželky. Žalovaný tak sice nezpochybnil existenci osobních vazeb stěžovatele na území, nezabýval se však jejich intenzitou, resp. rozsahem, v jakém by mohl být rodinný život žalobce zamítavým rozhodnutím o žádosti narušen. Tento deficit odůvodnění rozhodnutí žalovaného pak v soudním řízení nenapravil ani krajský soud, který toliko poukázal na skutečnost, že stěžovatel neuvedl nic, z čeho by vyplývalo, že by jeho

rodinná situace byla nestandardní a že jeho děti vyžadují přítomnost otce nad rámec běžných poměrů.

[16] Z hlediska „aktivace“ zohlednění nejlepšího zájmu dítěte však není vyžadováno, aby stěžovatel tvrdil jakékoli mimořádné rodinné okolnosti, které zásadním způsobem vybočují z běžných rodinných poměrů. Naopak je třeba, aby z odůvodnění rozhodnutí vyplývalo, že správní orgán pečlivě posoudil situaci nezletilých dětí, určil jejich nejlepší zájem a dostatečně jej vyhodnotil v poměru s konkurujícím veřejným zájmem (k tomu Nejvyšší správní soud v podrobnostech odkazuje např. na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2023, č. j. 7 Azs 93/2023-30, bod 18, ze dne 19. 6. 2023, č. j. 5 Azs 253/2022-54, bod 24 an., nebo ze dne 24. 3. 2021, č. j. 10 Azs 226/2020-52, bod 26 an.). V posledně zmiňovaném rozsudku č. j. 10 Azs 226/2020-52 pak Nejvyšší správní soud zdůraznil, že v těchto případech *„musí být aktivita správních orgánů při zjišťování skutkových okolností, tj. rodinných poměrů cizince (žadatele-stěžovatele), daleko větší“*, a to bez ohledu na účel žádosti o pobytové oprávnění.

[17] V projednávaném případě z podkladů a vyjádření stěžovatele založených ve správním spisu nepochybně vyplynulo, že stěžovatel má na území České republiky celou svou rodinu (manželku a dvě nezletilé děti, které zde navštěvují základní a mateřskou školu). Stěžovatel také v předchozím řízení opakovaně upozorňoval na skutečnost, že s neudělením pobytového oprávnění bude spojen výrazný výpadek jeho příjmů, s čímž bude spojena neschopnost stěžovatelovy rodiny splácet hypoteční úvěr a půjčku, které sloužily k financování koupě bytu, v němž celá rodina bydlí. Správní spis k tomu obsahuje jednak doklady týkající se výše mzdy stěžovatelovy manželky, jednak vyrozumění o provedeném vkladu do katastru nemovitostí a nabytí vlastnického práva stěžovatele a jeho manželky k bytové jednotce č. X v bytovém domě č. p. X v P. (kat. území X).

[18] K uvedeným skutečnostem žalovaný v napadeném rozhodnutí toliko konstatoval, že z vlastního stěžovatelova vyjádření vyplývá pouze to, že společně s manželkou vlastní bytovou jednotku zatíženou hypotečním zástavním právem, a dále uzavřel, že s ohledem na platnou zaměstnaneckou kartu je manželka výdělečně činná, a tedy na stěžovateli a finančně i pobytově nezávislá. Krajský soud pak k uvedenému v napadeném rozsudku pouze doplnil, že stěžovateli nic nebránilo svá tvrzení doplnit a doložit; k provedení stěžovatelem navržených důkazů, které připojil k podané žalobě (konkrétně dokladů týkajících se výše hypotečního úvěru a výše splátek, potvrzení o výši příjmů ze závislé činnosti stěžovatele a jeho manželky, pracovní posudek, potvrzení mateřské školy), však v soudním řízení nepřistoupil.

[19] Je tedy zřejmé, že stěžovatel v předchozím řízení přestřel konkrétní obavy, jimž odpovídaly podklady obsažené ve správním spise. Bylo tedy na místě, aby žalovaný za případné další součinnosti se stěžovatelem blíže zjišťoval jeho rodinné poměry a možné negativní dopady na jeho nezletilé děti a manželku. Nic z toho však žalovaný neučinil a vlastní aktivitu omezil pouze na to, že v řízení opatřil výpis z evidence rejstříku trestů. Toto pochybení pak v soudním řízení nenapravit ani krajský soud.

[20] V již výše zmiňovaném rozsudku č. j. 7 Azs 192/2019-28 přitom Nejvyšší správní soud posuzoval shodné skutkové okolnosti jako v nyní projednávané věci. Předmětem řízení byla shodně zamítnutá žádost cizince o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území pro nesplnění podmínky trestní záchovalosti, přičemž

pokračování

žadatel se dopustil téhož trestného činu jako stěžovatel. Jediný rozdíl spočíval v tom, že v tehdejší věci měl stěžovatel manželku a pouze jedno dítě. V citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud dospěl k následujícím závěrům, od kterých nemá důvod se odchýlit ani v nyní souzené věci: „*Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí správní orgány de facto přihlédly pouze k trestnému činu žalobce, když zohledňovaly závažnost a druh uvedeného protiprávního jednání. Nejjobšérněji se správní orgány zabývaly povahou a závažností dotčeného veřejného zájmu a společenskou škodlivostí žalobce. Ostatními kritérii, která je dle § 174a zákona o pobytu cizinců nutno při posuzování přiměřenosti rozhodnutí vážit, tj. vazbami žalobce k území České republiky se správní orgány nijak detailně nezabývaly. Uvedené okolnosti s poukazem na trestnou činnost žalobce blíže nezkoumaly a z jejich rozhodnutí není zřejmé, zda je vůbec vzaly v potaz. Není tedy ani zřejmé, zda a případně proč je rozhodnutí o neudělení povolení k dlouhodobému pobytu přiměřené i z hlediska těchto dalších kritérií*“.

[21] Poukazoval-li pak krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku na možnost stěžovatele podporovat rodinu finančně ze země původu, resp. na případnou možnost podpory ze strany stěžovatelovy sestry, Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem, že možnost získat v zemi původu odpovídající zaměstnání je za probíhajícího ozbrojeného konfliktu značně omezená. Nejvyšší správní soud zároveň podotýká, že není úkolem krajského soudu z vlastní iniciativy doplňovat nové důvody rozhodnutí žalovaného, které žalovaný vůbec nezvažoval, a vytýkat stěžovateli, že na takové možnosti nepomyslel a při podání žádosti je nezvažoval.

[22] Na závěru o nedostatku skutkových zjištění a nedostatečném posouzení a poměření zásahu do soukromého a rodinného života nic nemění ani žalovaným a krajským soudem zdůrazňované jiné možnosti vedoucí k zajištění pobytu stěžovatele na území České republiky, díky kterým mu aktuálně nehrozí vycestování do země původu. Možnost získání jiného pobytového oprávnění obecně není důvodem pro to, aby řízení o udělení oprávnění k dlouhodobému pobytu nebylo provedeno náležitě a důsledně dle požadavků zákona. Jinými slovy, žalovaný bude v dalším řízení povinen ve smyslu shora uvedených východisek důkladně posoudit všechny relevantní skutečnosti, zejména individuální specifika daného případu, a to jak na straně porušení veřejného zájmu, tak na straně zásahu do stěžovatelova soukromého a rodinného života s tím, že tyto závěry srozumitelně a přezkoumatelně vyjádří v odůvodnění nově vydaného správního rozhodnutí.

[23] Závěrem pak Nejvyšší správní soud nad rámec rozhodovacích důvodů podotýká, že krajský soud současně zatížil řízení vadou ve smyslu § 109 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), k níž byl Nejvyšší správní soud povinen přihlédnout z úřední povinnosti, neboť v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu nepřistoupil k vyrozumění osob přicházejících v úvahu jako osoby zúčastněné na řízení (a ani z odůvodnění napadeného rozsudku není zřejmé, že by se touto otázkou v řízení vůbec zabýval). Vzhledem k tomu, že stěžovatel již v řízení před krajským soudem uplatnil námitky týkající se nedostatečného posouzení přiměřenosti vydaného správního rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života a nedostatečného posouzení finanční situace rodiny, nelze vyloučit, že případné vyjádření (zejména stěžovatelovy manželky s ohledem na věk dětí) mohlo mít pro posouzení těchto otázek zásadní vliv (shodně např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2023, č. j. 8 Azs 229/2022-42 a č. j. 8 Azs 279/2022-47).

IV. Závěr a náklady řízení

[24] Vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem tak Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 s. ř. s. napadený rozsudek krajského soudu zrušil. Věc však nevrátil krajskému soudu k dalšímu řízení, neboť podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. přistoupil ke zrušení rozhodnutí žalovaného. Věc tedy nevrátil k dalšímu řízení krajskému soudu, ale přímo žalovanému, neboť krajský soud by s ohledem na výše uvedené závěry neměl jinou možnost, než tak sám učinit. V dalším řízení bude žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku. Žalovaný tedy učiní kroky k objasnění skutkového stavu v kontextu konkrétních tvrzení vznesených stěžovatelem a v novém rozhodnutí svůj postup a úvahy náležitě a přezkoumatelně odůvodní.

[25] Podle § 110 odst. 3 s. ř. s. rozhodne Nejvyšší správní soud v případě, že zruší podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. rozhodnutí žalovaného, o nákladech řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení před krajským soudem. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s., aplikovaného na základě § 120 s. ř. s., má úspěšný žalobce (stěžovatel) právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Neúspěšný žalovaný nemá právo na náhradu nákladů.

[26] V řízení před Nejvyšším správním soudem stěžovatel zaplatil soudní poplatek ve výši 5 000 Kč za podanou kasační stížnost (položka 19 přílohy k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích). V řízení před krajským soudem uhradil soudní poplatek ve výši 3 000 Kč za podanou žalobu a 1 000 Kč za podaný návrh na přiznání odkladného účinku [položka 18 bod 2 písm. a) a položka 20 přílohy k zákonu o soudních poplatcích].

[27] Stěžovatel byl v řízení před krajským soudem a v řízení před Nejvyšším správním soudem zastoupen advokátem. V řízení před krajským soudem učinil zástupce dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), tři úkony právní služby, za něž mu přísluší odměna v plné výši, a to převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby a repliky (§ 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu]; a dále jeden úkon právní služby, za který mu přísluší odměna v poloviční výši, a to sepsání návrhu na přiznání odkladného účinku (§ 11 odst. 2 písm. a) advokátního tarifu *per analogiam*). V řízení před Nejvyšším správním soudem učinil stěžovatelův zástupce jeden úkon právní služby, a sice sepsání kasační stížnosti (§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Celkem tedy stěžovatelův zástupce učinil čtyři úkony právní služby s nárokem na odměnu ve výši 3 100 Kč (§ 7 bodu 5 a § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a jeden úkon právní služby s nárokem na odměnu v poloviční výši 1 550 Kč. Podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu je třeba k odměně za každý úkon připočítat 300 Kč jako náhradu hotových výdajů. Protože je stěžovatelův zástupce plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna o částku odpovídající této dani. Celková náhrada nákladů řízení, čítající odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů ve výši 18 695 Kč (včetně daně z přidané hodnoty po zaokrouhlení) a zaplacené soudní poplatky v celkové výši 9 000 Kč, tak představuje částku 27 695 Kč. K jejímu uhrazení byla žalovanému stanovena přiměřená lhůta jednoho měsíce.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 31. ledna 2024

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu